

Effektiva utrymningsplaner räddar

Juni 2024

Bild 1. Branden i JAL 516 och var de inblandade flygplanen befann sig
Den 2 januari 2024 landade Japan Airlines (JAL) Flight 516 med 367 passagerare och 12 besättningsmedlemmar på Haneda Airport i Tokyo, Japan. Det kolliderade med ett mindre plan från kustbevakningen på landningsbanan och båda flygplanen fattade eld. Fem av de sex i besättningen ombord på det mindre planet omkom i kollisionen. Samtliga 379 passagerare på JAL flight 516 evakuerades inom 18 minuter efter landning, trots att JAL-planets vänstra motor brann.

En säker evakuering av ett stort flygplan är resultatet av en vältolkad evakueringsplan. Trots ett kommunikationsfel mellan cockpit och kabinpersonalen inträffade inga dödsfall på flight 516. Besättningen agerade snabbt för att blåsa upp nödrutschkanorna så snart de såg att det var säkert att göra det. De förflyttade passagerarna till rutschkanorna på ett snabbt men organiserat sätt. Piloter och kabinpersonal är utbildade för att inleda en evakuering av ett flygplan så fort som möjligt.

Ett annat skäl till den säkra evakueringen var att besättningen insisterade på att passagerarna skulle lämna kvar allt utom sina telefoner. Om de hade fått ta med sig andra föremål kunde evakueringen ha tagit längre tid och lett till dödsfall. Detta betonas i flygbolagets säkerhetsmeddelande som förmedlas före varje flygning och passagerarna följde dessa instruktioner.

Visste du det här?

- På anläggningar där farliga kemikalier lagras eller hanteras ska beredskapsplanen omfatta spill och gasutsläpp av farliga ämnen.
- I de flesta länder måste företag ha en skriftlig beredskapsplan som täcker förutsebara naturkatastrofer som kan inträffa, exempelvis hårt väder, översvämningar, jordbävningar och tsunamier. Planen måste också täcka bränder och säker evakuering av anläggningen.
- Bränder inom industriell verksamhet kan sprida sig mycket snabbt. Även på ett kontor kan mattor och andra brännbara material antändas och brinna snabbt.
- En nyckel till att mildra effekterna av en brand eller ett utsläpp är att larmsystemet aktiveras i tid. Tvekan eller fördröjningar av larmet kan försena evakuering och släckningsinsatser.
- Vissa regler kräver en visuell karta över evakueringsvägar, säkra utrymmen för att skydd på plats och samlingsplatser.

Vad kan du göra?

- Sätt dig in i evakueringsrutinerna för ditt arbetsområde, inklusive – evakueringsvägar, utrymmen för att ta skydd på plats och återsamlingsplatser.
- Ta reda på hur och när du ska aktivera larm i ditt område. Fråga din arbetsledare om du är osäker.
- Delta aktivt i beredskapsövningar. Notera eventuella problem som kan påverka en verklig nödsituation, exempelvis föremål som är placerade i utrymningsvägarna, dåliga gångtytor eller utrymningsskyltar som saknas.
- När du gör ronder eller fältinspektioner ska du tänka på vilka nödsituationer som kan inträffa och om de ingår i evakueringsplanen.
- När du har lämnat området ska du inte återvända förrän läget "faran över" har meddelats. (se Beacon

Sätt dig in i evakueringsrutinerna och följ dem!